

De handen ineem voor optimale zorg

In de Nederlandse zorg en welzijn zijn 1,4 miljoen mensen werkzaam. Ze staan elke dag klaar om goede zorg te verlenen. Dat doen ze met hart en ziel. De liefde voor het vak zit bij veel zorgverleners zo diep dat ze, na hun pensioen of carrièreswitch, als zorgreservist bijspringen als dat nodig is. Goede zorg is een samenspel tussen de zorgvrager en de zorgverlener. Het draait daarbij steeds meer niet alleen om ziekte, maar ook om aandacht voor gezondheid en het voorkomen van ziekte. Een mooi voorbeeld is de komst van de leefstijlaphoeker die mensen helpt met een gezondere leefstijl. Want als je je gezonder voelt, zit je beter in je vel. En durf je weer plannen te maken.

EVELYN SCHUIL-VLASSAK,
APOTHEKER EN VICE-VOORZITTER NAPCO

Welke rol spelen apotheken om de zorg betaalbaar en toegankelijk te houden?

'In vergelijking met andere Europese landen betalen we in Nederland minder voor de meeste van onze medicijnen. Dat doen we onder meer door te kiezen voor de goedkoopste variant van medicijnen met dezelfde werkzame stof. Bij medicijntekorten hebben we met huisartsen afgesproken dat de apotheker dat oplost. Huisartsen weten vaak niet wat er wel of niet leverbaar is. Ik moet als apotheker veel moeite doen om te zorgen dat een patiënt de meest geschikte medicijnen krijgt. We leggen de persoon aan de balie uit wat er aan de hand is, en hoe we het hebben opgelost. Daarmee kunnen we soms ook voorkomen dat patiënten in het ziekenhuis belanden.'

Hoe belangrijk is het samenspel tussen de huisarts en apotheker?

'Je kunt het niet alleen. We hebben een goede samenwerking met andere zorgverleners. In onze regio hebben we bijvoorbeeld alle herhaalrecepten overgenomen van de huisarts. Bij patiënten die langdurig bepaalde

medicatie gebruiken, kijken we of ze daarmee kunnen stoppen of minderen. Die gesprekken worden volledig door de apotheek gevoerd.

We hebben bij ons één gezamenlijke app voor huisarts en apotheek en patiënt, waarop alle informatie te vinden is. Dat maakt het voor de patiënt overzichtelijk. Goede gegevensuitwisseling is cruciaal. Het is belangrijk dat je samen het dossier deelt.'

Wat is de grote uitdaging?

'De vraag naar apotheekzorg groeit, onder meer door de vergrijzing en doordat ouderen langer thuis wonen. De rol van de apotheker wordt veelzijdiger. Een belangrijk advies in ons rapport over passende zorg luidt: kijk naar de patiënt die het geneesmiddel gebruikt in plaats van alleen naar het geneesmiddel. Naast begeleiding bij juist gebruik van medicatie kun je dan ook kijken naar bijvoorbeeld de leefstijl en hoe je mensen kunt helpen om gezonder te leven. De opkomst van de leefstijlaphoeker past in die ontwikkeling.'

CHARLOTTE DE SCHEPPER,
BESTUURDER DE NATIONALE ZORGRESERVE

Wat kan een zorgaanbieder van een zorgreservist verwachten?

'Bevoegde en bekwame ondersteuning als gewenste zorg tijdelijk niet kan worden geleverd en via alle gangbare kanalen geen oplossing kan worden gevonden. Zorgreservisten hebben, net als ik, een arbeidsverleden in de zorg en werken nu elders, bijvoorbeeld bij verzekeraars of in de consultancy, of zijn met pensioen. Ze delen de behoefte om bij te springen in tijden van nood. Bij de Nationale Zorgreserve pakken we de regie, we controleren de bevoegd- en bekwaamheid van reservisten en zorgen ervoor dat ze dat ook blijven, door ze toegang te bieden tot opleidingen en trainingen. De inzet is altijd tijdelijk en in een vastomlijnd takenpakket.'

Idealiter zou zo iets als een zorgreserve niet hoeven bestaan toch?

'Het is een noodoplossing, maar eentje waarvan de politiek heeft gezegd dat we die achter de hand moeten hebben. In ideale omstandigheden is er geen gebrek aan zorgpersoneel, zijn er zelfs genoeg vaste zorgmedewerkers om een noodsituatie de baas te kunnen. Maar

noodsituaties komen onverwacht, kijk maar naar de pandemie. En de personeelsproblematiek is een feit. Dat vergt een andere manier van kijken. Hoe kun je als zorgorganisatie snel en efficiënt de capaciteit van een afdeling vergroten? Bij de Nationale Zorgreserve doen we dat dus door onze reservisten te laten werken met takenpakketten die zijn gebaseerd op het scheiden van taken en competenties. Zorgreservisten ondersteunen altijd de vaste medewerkers op een afgebakend takenpakket. Zo kunnen de vaste medewerkers zich focussen op de complexe en coördinerende zorgtaken en op die manier meer cliënten of patiënten bedienen.'

De Nationale Zorgreserve is inmiddels een geoliede machine?

'De organisatie stáát. Wat er in korte tijd is neergezet, daar ben ik trots op. De ambitie is om dit jaar te groeien naar 4000 reservisten. Het einddoel is 5000 reservisten die bevoegd en bekwaam zijn om bij te springen. Niet alleen bij landelijke crises, maar ook regionaal en lokaal.'

IN SAMENWERKING MET NAPCO

'Benut spilfunctie van apotheker'

De zelfstandige openbare apotheek heeft een centrale rol in de zorg. Immers, iedere zorgvrager stapt vroeg of laat over de drempel van de apotheek om medicijnen of hulpmiddelen te halen. Daartoe heeft de apotheker veelvuldig contact met collega-zorgverleners. 'Daarom is het belangrijk dat wij in die positie worden erkend en herkend. We kunnen dan goede samenwerkingsafspraken maken', zegt apotheker Els Coyajee, apotheker in Maartensdijk en voorzitter van de Nederlandse Apothekers Coöperatie (NAPCO).

De centrale rol van de apotheek wordt nog niet in iedere situatie maximaal benut. Reden temeer voor NAPCO om ervoor te zorgen dat deze zichtbaarder wordt voor patiënten en andere zorg-

verleners. Momenteel verliezen apothekers veel tijd aan het oplossen van geneesmiddeltekorten. Maar ze willen ook meer tijd voor het begeleiden van patiënten. 'Op het budget voor de apotheker wordt bezuinigd. Als dit zo doorgaat, kunnen apothekers niet dat doen waar ze voor staan: het leveren van passende farmaceutische zorg. Als we nog meer worden beknipt dan kunnen we bijvoorbeeld al onze assistentes niet meer betalen. Aan de andere kant krijgen we er wel meer taken bij. Hoe kunnen we dan ook nog goede patiëntenzorg leveren?', vraagt Coyajee zich af. Mede door de extra werkzaamheden die het geneesmiddelentekort met zich meebrengt, nemen de administratieve taken evenredig toe.

Echte gesprekken

En dan zijn er nog verplichtingen van bijvoorbeeld de zorgverzekeraars, certificering en wetgeving. Coyajee

voegt daaraan toe: 'Als we met z'n allen de doelstellingen zoals die in het Integraal Zorg Akkoord (IZA) willen behalen dan wordt het toch echt geven en nemen. Apothekers zijn hard nodig voor de toekomstige goede zorg dus ga dan ook een constructief gesprek met ons aan zodat we input kunnen leveren vanuit onze praktijkervaring.' Centraal thema in het IZA is passende zorg. Het delen van medische gegevens is een noodzakelijke voorwaarde voor passende zorg. 'En ook hierin kan de apotheker een belangrijke speler zijn.

Als zelfstandige apotheker hebben we een langdurige relatie met onze patiënten. Wij hebben daardoor een goed, overkoepelend beeld van onze patiënten en hun contacten met verschillende zorgverleners of hun verschillende zorgpaden. Wij kunnen bijvoorbeeld patiënten begeleiden bij het afbouwen van medicatie en daar waar nodig zijn wij in staat om taken van de huisarts over te nemen. Zo kunnen we elkaar aanvullen en versterken. Wij zien uit naar constructieve gesprekken om de zorg samen toegankelijk en betaalbaar te maken', licht Coyajee toe.

Meer informatie over
NAPCO?
Scan de QRcode